

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорту (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

ЛІ ЮЙЛІН

*здобувачка третього (освітньо-наукового) ступеня доктора
філософії (PhD),
аспірантка кафедри педагогіки Університету Ушинського
Одеса, Україна*

СПЕЦИФІКАНТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Актуальними питаннями сьогодення є питання естетичного виховання і розвитку естетичної культури підростаючого покоління. Особистісна орієнтація сучасної освіти передбачає залучення молодшої людини до естетичного досвіду людства, до творчої діяльності, що є основою естетичного розвитку особистості. У зв'язку з цим важливого значення набуває осмислення конкретних питань естетичного виховання і естетичної діяльності та базових теоретичних засад формування естетичної культури особистості. Естетичне виховання має велике дидактичне значення, через те що здійснюються можливості для всебічного застосування міжпредметних зв'язків. Більшість навчальних та позакласних занять, на яких відбувається естетичне виховання, обладнані додатковою наочністю, зокрема репродукціями художників-пейзажистів, фотокартками, листівками, діафільмами тощо. Разом з тим естетичне виховання сприяє розвитку уваги і спостережливості учнів.

Зв'язок між естетичною та загальнолюдською культурою визначається сферою активної життєдіяльності людини. Поняття «естетична культура» необхідно розглядати не лише з культурологічного, а й з психолого-педагогічного погляду. В культурологічному підході встановлюються, перш за все, закономірності зв'язку суспільної та особистої культури людини, а психологічний аналіз дозволяє побачити внутрішні, приховані рушійні сили для оволодіння людиною культурою,

розглянути культуру як розвинену в людині здатність бачити світ, як її духовне освоєння в уявлюваних образах почуттєвої свідомості [2].

Естетичне виховання учнів є органічною складовою освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Естетичне сприйняття набуває особливої значущості на навчальних дисциплінах, оскільки саме тут відбувається завершення становлення основних мотиваційних механізмів людини, що забезпечують її перехід на позицію суб'єкта навчально-пізнавального процесу, який усвідомлено будує свою діяльність з метою власного вдосконалення. Однак значний виховний потенціал має і позакласна робота у школі щодо естетичного виховання учнів. Однак даний аспект виховної діяльності залишається маловивченим.

Метою естетичного виховання учнів є формування конгломерату естетичних почуттів. Поза чуттєвим відображенням дійсності естетичні переживання не виникають. Але естетичні почуття викликаються не кожним безпосередньо чуттєво даним подразником, а лише тим, дія якого на органи чуття (зір, слух) викликає приємні відчуття, не стомлює їх. Такими подразниками є предмети та явища реальної дійсності, яким властива гармонія, ритм, симетрія. Гармонія – це таке сполучення звуків, фарб, форм, рухів, яке не дратує нас, не завдає болю. Гармонію у звуках ми переживаємо як консонанс, а не дисонанс. Консонанс, тобто найбільше злиття тонів різної висоти, і викликає в нас естетичне почуття, тоді як дисонанс (найменше злиття звуків) викликає почуття неприємного, дратує нас. Гама естетичних почуттів велика й різноманітна щодо свого змісту, характеру виявлення й тих подразників (об'єктів краси), які їх викликають. Залежно від змісту об'єктів краси та ставлення до них у людини виникають почуття прекрасного, високого, трагічного чи комічного. Кожне з цих естетичних почуттів має свої особливості, переживається

своєрідно, потребує відповідної морально-психологічної культури особистості. Усі названі категорії естетичного почуття мають велику цінність. Вони так чи так доступні дітям шкільного віку, а тому й повинні бути предметом виховання їх у дітей [1].

Отже, виникнення й розвиток естетичних почуттів у дітей – складний і тривалий процес. Ці почуття виникають і розвиваються не самі по собі, а в процесі виховання, у діяльності дитини, у зв'язку з розвитком інших почуттів. Основою для них є емоція задоволення, переживання приємного. Але не всяке задоволення буває естетичним.

Розмірковуючи над проблемами становлення «естетичного педагога» А. Федь наголошує на тому, що тільки тоді, коли вчитель свідомо організовує власну діяльність з урахуванням гармонійного поєднання моральних, фізичних та естетичних координат, що перетинаються на так званій площині людяності, можна досягти естетичного розвитку. Результатом цього процесу є естетичний педагог – досконалий, особистість широкого культурного діапазону, здатна розкрити для учнів суспільну цінність навчальної дисципліни, її приховану сутність через власне естетичне «Я». Звідси й чітка естетична координація всієї діяльності естетичного педагога, при цьому він демонструє необмежені можливості, його діяльність піднімається до рівня творчості, через творчість досягає вершин краси [3].

На нашу думку, сучасна підготовка майбутніх учителів до естетичного виховання учнів безпосередньо знаходиться у прямому взаємозв'язку з культурою, що забезпечує культуровідповідність художньо-педагогічної освіти, мобілізує естетико-культурологічні ресурси майбутнього вчителя, надає можливість сходження від його індивідуального до духовно-практичного досвіду людства, тобто суб'єкта культури, здатного до самовизначення і самореалізації.

Література

1. Естетика: навчальний посібник. К. : Юрнінком Інтер, 2007. 208 с.
2. Гатеж Н. Теоретичні основи формування естетичної культури майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2016. Вип. 27. С. 7-10.
3. Федь А.М. Естетичний світ педагога: Монографія. Слов'янськ : ПП «Канцлер», 2005. 300 с

ДУ ДЗІНІ

*здобувач третього (освітньо-наукового) ступеня доктора
філософії (PhD),
аспірант кафедри педагогіки Університету Ушинського
Одеса, Україна*

МАРКЕРИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ЕТНОКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Останніми роками в українському суспільстві зросло прагнення до вивчення національних духовно-матеріальних цінностей, тому перед педагогічною наукою постало завдання розробки змісту, засобів, методів, технологій, організаційних форм виховання школярів засобами народного декоративно-ужиткового мистецтва.

Етнокультурне виховання є етносоціальним процесом формування особистості, що забезпечує етнізацію дітей, як невід'ємну складову їхньої соціалізації. Процес етнокультурного виховання забезпечується засвоєнням етнокультурної інформації, творчою участю у розвитку рідної культури. Збереження етнокультурних традицій впливає на